

➔ 2. fix kamatozású hitel

MIFID komplexitás

IR 2

a termék leírása

A normál változó kamatozású hitel alternatívájaként a hitelt igényelheti a hitelszerződésben rögzített fix kamatfizetés mellett is akár forgóeszköz-, akár beruházási-, akár agrárhitelről legyen szó. Ebben az esetben nincs kitéve a kamatok folyamatos változásának és a teljes futamidőre előre kalkulálható és kiszámítható nagyságú kamatot fizet. Az ügylet megkötésével a felek megállapodnak abban, hogy adott hitelösszegre és lejáratra vonatkozóan változó helyett fix kamatot fizet a hitel felvevője. Amennyiben ezt a formáját választja a kamatkockázat mérséklésének, úgy nincs szüksége treasury limitet igénylő külön kamatcsere ügyletre, ráadásul könyvelési szempontból ártérteklésre sem lesz szüksége. Javasoljuk, hogy, ha hitel felvételét tervezi, kérjen árazást kapcsolattartójától minden esetben a változó mellett fix kamatú alternatívára is.

euró hozamgörbe: növekedő, fix kamatozású hitelt választva védekezhet a kamatok piaci várakozásoknál nagyobb mértékű növekedése ellen

példa fix kamatozású hitel: egy vállalat 3 év hátralévő futamidejű, 300 000 EUR névértékű, változó kamatozású hitel felvételén gondolkodik és ajánlatot kér ennek a hitelnek a fix kamatozású alternatívájára is. Az aktuális 3 havi EURIBOR kamatláb 0,50%, a 3 éves fix piaci EUR referencia kamatláb 0,85%. A cég középtávon arra számít, hogy a kamatlábak a jövőben jobban nőnek, mint ahogyan azt a jelenlegi hozamgörbe (ld. alább) tükrözi, ezért változó kamatozású hitel helyett fix kamatozású hitelt vesz fel. Számíthat arra is, hogy a hozamgörbe alakja nem változik, de szeretné 3 évre rögzíteni a kamatkiadásait. A cég 3 havi EURIBOR változó kamat helyett 3 éves futamidőre **0,60% fix kamaton** vesz fel hitelt. Az ügylet megkötése után nincs lehetősége arra, hogy egy esetleges, a piac által középtávon (ld. EUR hozamgörbe alakulását alább) most nem árazott kamatcsökkenést követően, illetve a hozamgörbe által előre jelzett emelkedésnél kisebb emelkedésből kifolyólag kamatmegtakarítást realizáljon. A fix piaci referencia kamatláb és az Ön által fizetendő fix kamatláb eltérését az Ön hitelének egyedi paraméterei okozzák.

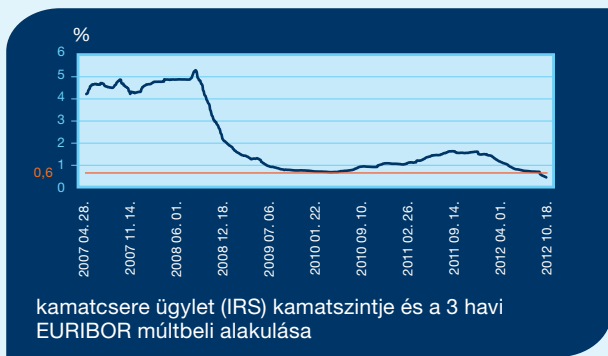
fix kamatozású hitel ügylet paraméterei

induló névérték	300 000 EUR
futamidő	3 év
változó névérték	nem
ügyfél fizeti	0,60% fix kamat
kamatfizetések gyakorisága	3 havonta
kamatszámítási konvenció (fix kamat)	ténylegesen eltelt napok száma / 360
aktuális 3 éves fix ICAP EUR swap offer rate 6 havi EURIBOR-ral szemben	0,85%
aktuális 3 havi EURIBOR	0,50%
ügylet díja	zéróköltségű

néhány lehetséges kimenetel 1 év múlva, kamatperiódus végén, feltéve hogy az adott periódus kezdete előtt 2 banki munkanappal a 3 havi EURIBOR az alábbiaknak megfelelően alakul

A lehetséges lejáratkori kimenetek száma végtelen és az alábbiakban bemutatottaknál szélsőségesebb értékek is előfordulhatnak.

periódus vége (fennálló tőketartozás: 300 000 EUR)	3 havi EURIBOR a kamatperiódus elején (%)	kamatkiadás változó kamatozású hitel esetén (3 havi, EUR)	kamatkiadás fix kamatozású hitel esetén (3 havi, EUR)
1 év	-1.00	-750	450
1 év	0.00	0	450
1 év	0.50	375	450
1 év	1.50	1 125	450
1 év	2.50	1 875	450

Az ábra a treasury ügylet kamatszintjét / kamatszintjeit és a 3 havi EURIBOR múltbeli alakulását mutatja. Az ábrán látható historikus kamatalakulás csupán az ügylet kamatszintjének / szintjeinek múltbeli kamatszintekkel való összehasonlításához szolgál alapul. A jövőbeli kamatszintek alakulása és a lejáratig hátralévő futamidő alatt bekövetkező kamátváltozások előre nem ismertek, a tényleges nyereség / veszteség mértéke az egyes kamatfixingek napján érvényes kamatszintektől függ. Az ábra nem alkalmas a kamatszintek és a pozíció piaci értékének előrejelzésére.

ügylet előnyei

- fix kamatfizetés esetén védelem a piac által „előre jelzettnél” (azaz az ügyletkötés pillanatában a hozamgörbe által előre jelzett kamatszintnél) magasabb tényleges jövőbeli kamatok ellen
- tervezhetőség: fix kamatfizetéssel rögzítheti kamatkidadásait
- nem szükséges év végén átértékelnie a változó kamatra kötött külön kamatcsere ügyletet, mivel eredendően is fix kamatú hitelre szerződött
- csökkenő hozamgörbe esetén már most részesedhet a piac által várt kamatcsökkentésekből
- növekvő hozamgörbe esetén védekezhet a piac által vártnál nagyobb mértékű kamatemelkedés ellen
- megköthető euróban, forintban és svájci frankban
- a lejárat napja, a fix- és változó kamatperiódusok hossza, valamint a kamatfizetések gyakorisága várakozásai, tervei és költségvetése függvényében tetszőlegesen alakítható. Egy paraméter megváltoztatása a többi paraméter megváltozását vonja maga után.
- tetszőleges törlesztési ütemtervre köthető
- nem szükséges treasury limit felállítás
- szerződéskötés és a hitelfolyósítás napja eltérhet egymástól

ügylet kockázatai

- fix kamatú hitel előtörlesztése, vagy végtörlesztése a kamatszintek kedvezőtlen változása esetén plusz költséggel járhatnak a változó kamatozású hitel előtörlesztéséhez képest
- a piaci árak ingadozása miatt a fix kamatú hitel lejárat előtti törlesztése, megszüntetése elszámolási kötelezettségekkel jár, ami az aktuális kamatpiaci helyzet függvényében veszteséget jelenthet
- a fix kamatozású hitel csak az esetben biztosítja azt, hogy a fix kamaton és szokásos hiteldíjakon kívül ne kelljen többet fizetnie a tőke után, ha sem előtörlesztés, sem szerződésszegés miatti felmondás, sem egyéb olyan esemény nem történik, amely a hitel visszafizetését a lejárat előtt esedékessé teszi (pl. felszámolás). Ez esetekben ugyanis a bank a hitelfelvevőre hárítja azon, a kamatcsere ügylet lejárat előtti

lezárásának költségét és veszteségét (feltörési díj), amely a fix kamatozás biztosítását a bank oldaláról lehetővé tette. Bizonyos körülmények között a hátralévő futamidő és a kedvezőtlen kamatláb változás függvényében a feltörési díj mértéke akár a fennálló hitel névértékének 100%-át is meghaladhatja (ld. alábbi táblázat), ezért előtörlesztés előtt feltétlenül tájékozódjon kapcsolattartójánál a díj aktuális mértékéről.

- a fizetendő feltörési díj összege az alábbi képlet segítségével kerül kiszámításra:

$$MTM(\text{fixhitel}) = \sum_{i=1}^n K_i T_i \frac{d_i}{dc} V_i$$

n = kamatfizetési periódusok száma a hitel szerződés szerinti lejáratáig

K_i = "i" kamatfizetéskor fizetendő fix kamat (százalékban) mínusz az előtörlesztés (végtörlesztés) napján a piaci feltételeknek és a hitel törlesztési ütemtervének megfelelően meghatározott, a hátralévő futamidőre számított fix kamatláb (IRS)

T_i = "i" kamatfizetéskor fennálló tőkeösszeg

d_i = napok száma "i-1"-től "i"-ig

V_i = diszkontfaktor "i" kamatfizetési időpontra, melyet a futamidőben legközelebbi releváns kamatfixing értékekből számított zérókupon kamatokból lineáris interpolációval számítunk ki

dc = kamatszámítási konvenció szerinti napok száma (360 v. 365)

A fix kamatú hitel lejárat előtti lezárásának várható költsége a még fennálló hitel-névérték százalékában:

hátralévő futamidő (évek)	fix hitelkamat mínusz zárás kori IRC kamatláb (Ki, százalékpont)			
	0,5%	2%	5%	15%
1	0,5%	2%	5%	15%
2	1%	4%	10%	30%
3	1,5%	6%	15%	45%
5	2,5%	10%	25%	75%
10	5%	20%	50%	150%

példák: egy 10 éves futamidőre 2%-os fix EUR kamaton felvett euró hitel 5. év végén történő előtörlesztése esetén -3% fix 5 éves piaci EUR kamatnál a feltörési díj a fennálló tőketartozás összegének nagyságrendileg 25%-át tenné ki.

Egy 10 éves futamidőre 6%-os fix HUF kamaton felvett forinthitel 5. év végén történő előtörlesztése esetén 1% fix 5 éves piaci HUF kamatnál a feltörési díj a fennálló tőketartozás összegének nagyságrendileg 25%-át tenné ki.

- fix kamatozású hitelügylet idő előtt lezárása esetén Ön akkor veszít, ha a fix kamatlábak időközben csökkentek
- fix kamatfizetés esetén előfordulhat, hogy nem részesül egy vártnál nagyobb mértékű, cége számára kedvező kamatcsökkenésből
- az esetleges kamatvesztés nagysága elméletileg korlátlan abban az esetben, ha a kamatok az Ön várakozásaihoz képest jóval kedvezőbben alakulnak a futamidő alatt
- egyéb, nem kizárólag az itt ismertetett termék sajátosságaiból fakadó, hanem egyéb tényezőkből adódó kockázatokat a K&H Treasury piaci kockázatkezelési kézikönyv I/b. kockázati tényezők című fejezete tartalmazza